

Status pensjonsreform - er vi ferdig?

Innlegg på Forsikringskonferansen jan 2020

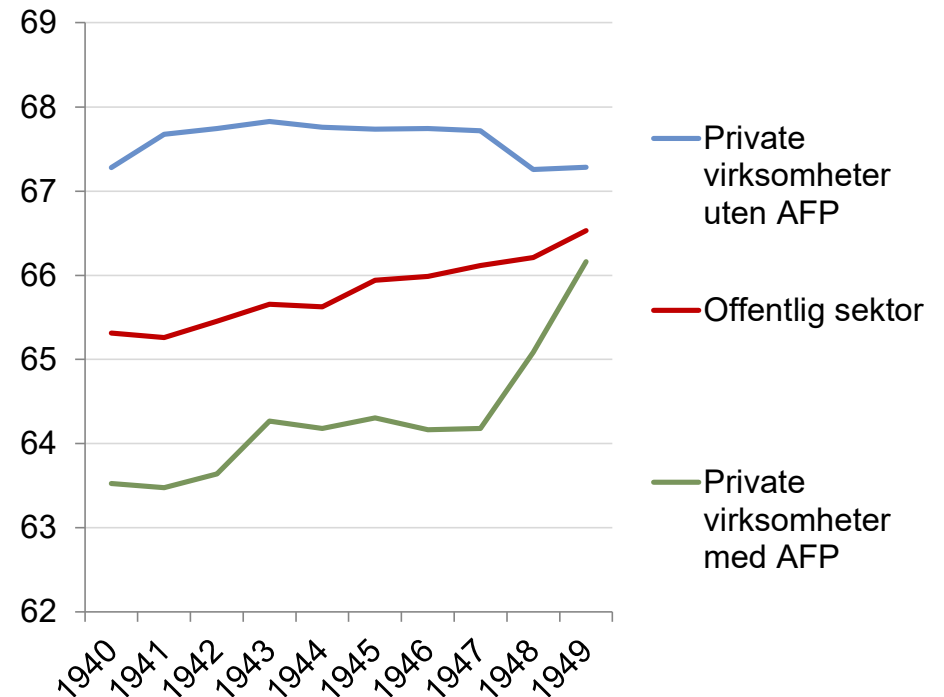
Roger Bjørnstad

Hovedgrepene i reformen er gjennomført

- Levealdersjustering og underindeksering
- Fleksibelt uttak – flere tar ut straks - økte utgifter på kort sikt
- Fler i arbeid etter omlegging av AFP i privat sektor, samme nå avtalt i offentlig sektor
- Sannsynlig at vi får tilsvarende effekt i offentlig sektor når reformen innføres (fra 1963-årgangen)

Avgangsalderen er stigende

Median avgangsalder blant arbeidsføre, etter sektor og årskull.

Hva får Marit i alderspensjon og AFP?

Marit er født i **1960**. Hun jobber i industrien og tjener 470 000 kroner i året. Når hun blir 62 år, har hun jobbet i 40 år.

Samlet alderspensjon og AFP blir for Marit:

220 000 kroner

47,2 %

Men, hva får Morten?

Morten er født i **1975**. Han har samme karriere og lønn som Marit.
Samlet alderspensjon og AFP blir for Morten:

200 000 kroner

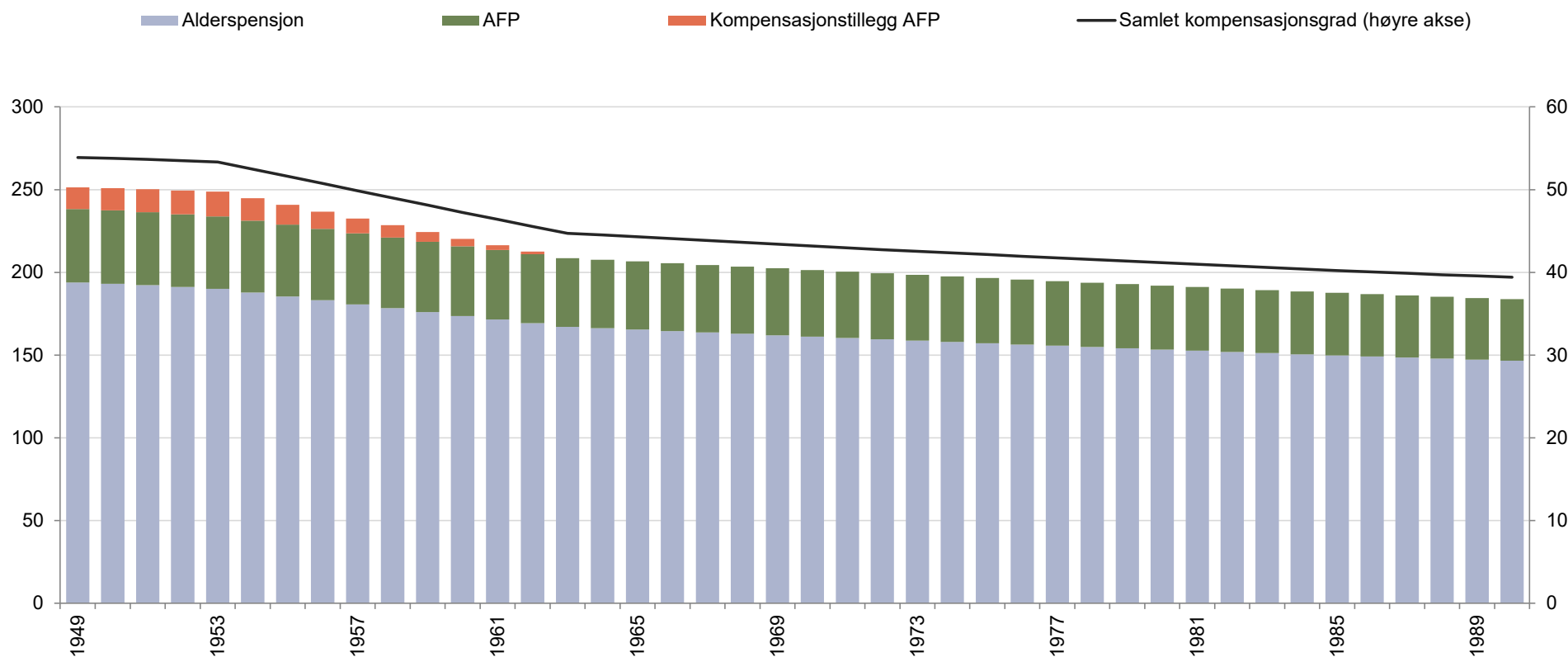
43,2 %

Levealdersjusteringen reduserer pensjonen

Årlig pensjon etter årskull. Folketrygd og AFP. Uttak 62 år, lønn 5G (470 000)

LOs strategi for å styrke pensjonene i en tid med levealdersjustert folketrygd

- LO støtter pensjonsreformen
- Styrke opptjeningen i alle supplerende ordninger
  - AFP
    - Tette hull og sikre «sliterne»
  - OTP
    - Utjevne dagens progressive ytelse
  - Pensjonskapitalbevis
  - Fripoliser

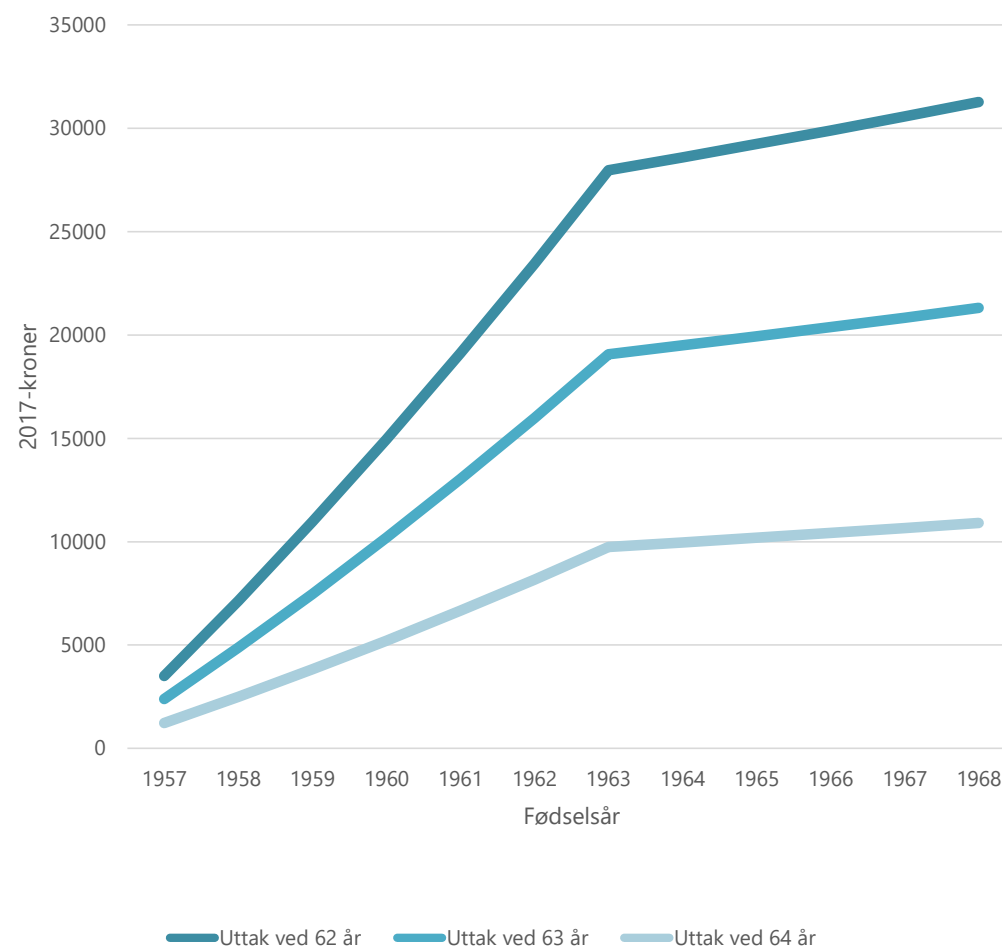
Sikring av ytelser til sliterne

- Det gis en ekstra ytelse til de som går ved 62, 63 eller 64 år uten arbeidsinntekt ved siden av
- Ytelsen gis til de som kvalifiserer til AFP, tjener under 7,1 G, ikke mottar andre ytelser og har vært i folketrygden minst 20 år med inntekt over 1G
- Ytelsen varer til man er 80 år og reguleres som løpende utbetalinger fra folketrygden
  - Veksten i G fratrukket 0,75 prosentpoeng
- Ikke anledning til å jobbe ved siden av
  - Inntektsgrense på kr. 15 000

Slitertillegg fra og med 1957-årgangen

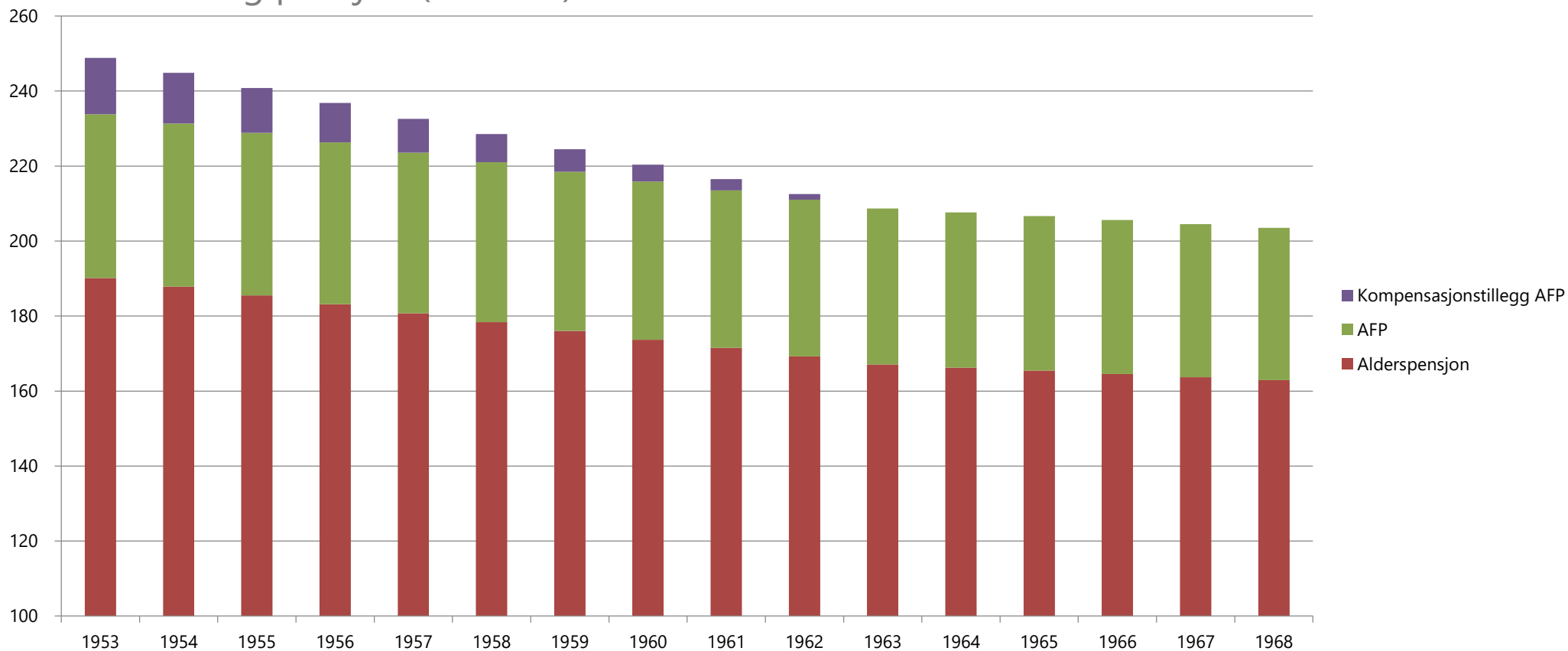
Forventet årlig verdi av slitertillegget for ulike kohorter etter uttaksalder

Sikring av ytelser til sliterne

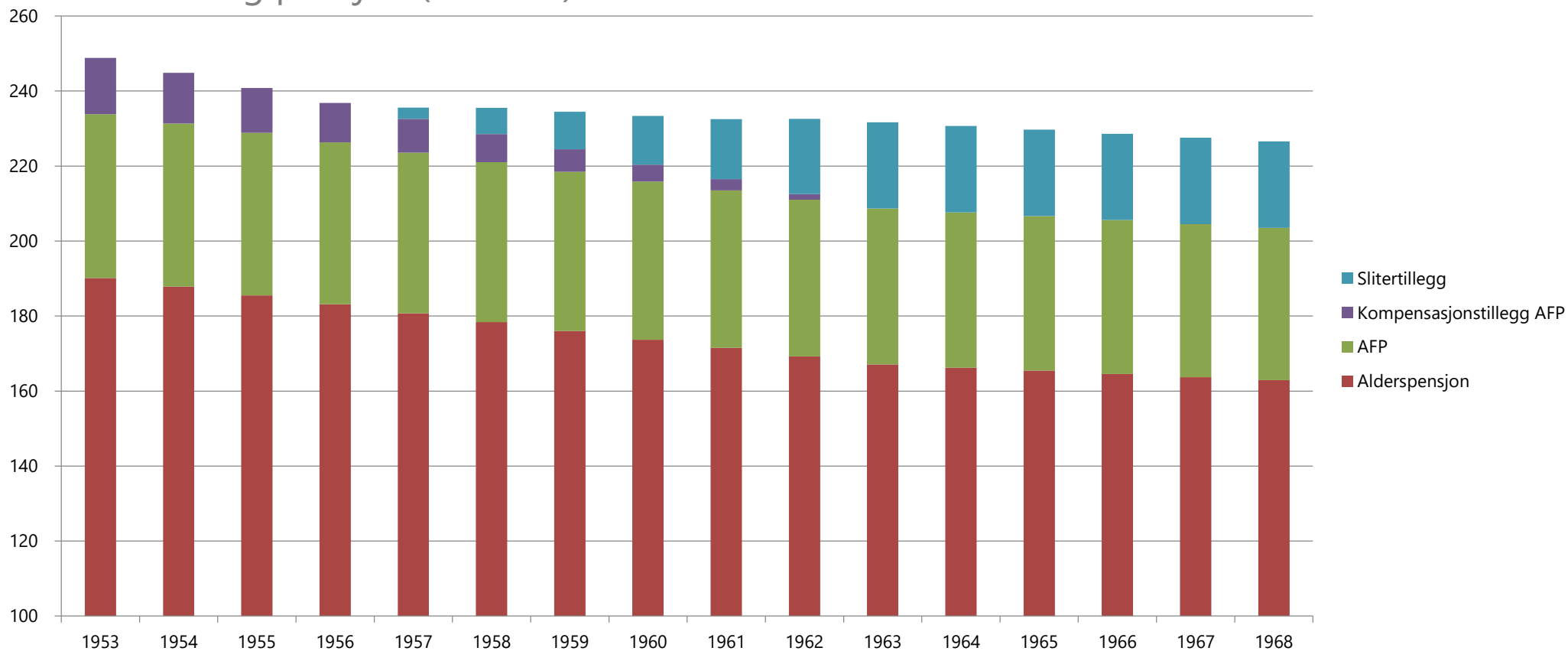
Samlet bidrag fra kompensasjonstillegg og slitertillegg øker, mens levealdersjusteringen reduserer øvrig pensjon (lønn 5G).

Sikring av ytelser til sliterne

Samlet bidrag fra kompensasjonstillegg og slitertillegg øker, mens levealdersjusteringen reduserer øvrig pensjon (lønn 5G).

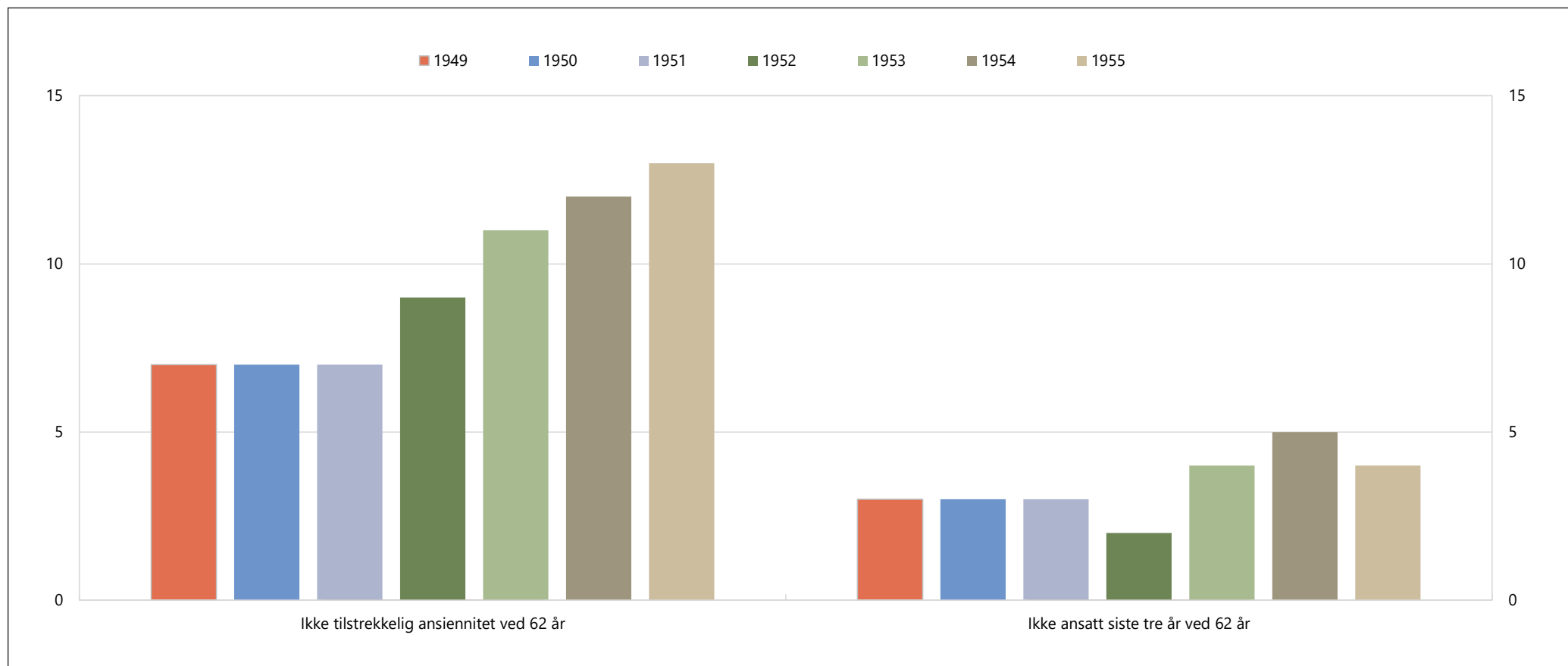

Hull i dagens AFP

Andelen arbeidstakere som ikke kvalifiserer

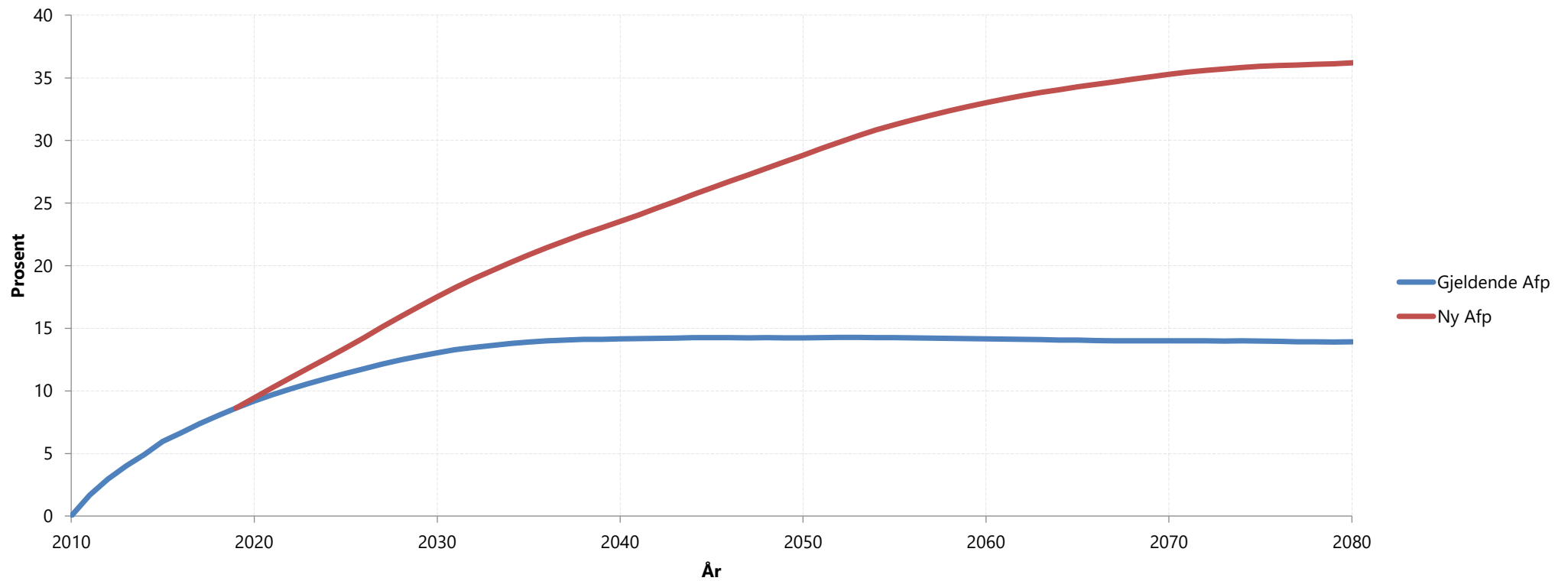

Tetting av hull i dagens AFP

Enighet om rammene for ny modell for AFP

Andel av alderspensjonister med privat afp

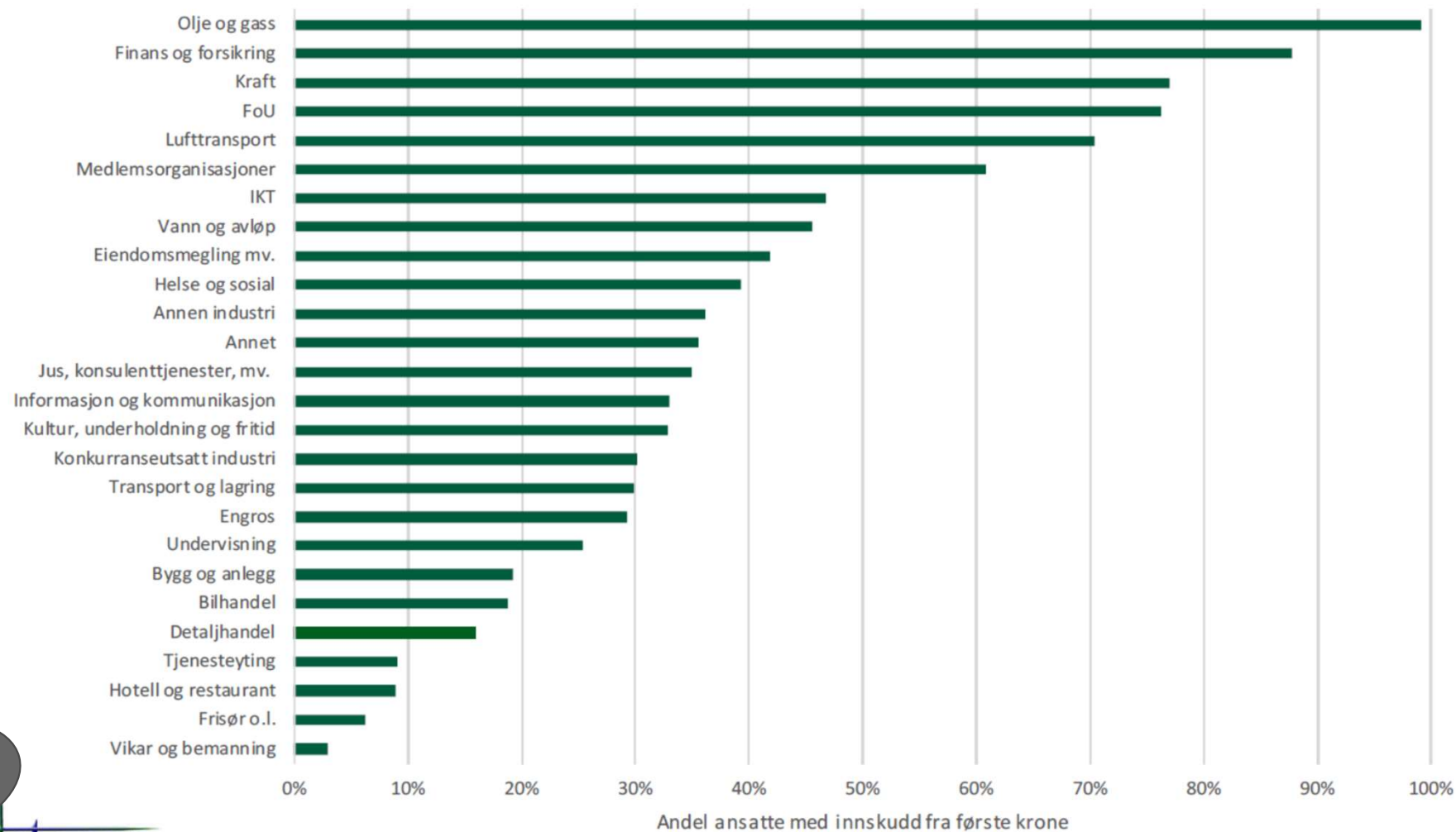

Bedre opptjening og avkastning på tjenestepensjonene

- Viktig at OTP gjelder fra første krone, slik som i AFP, tjenestepensjonsloven og folketrygden
  - Vil løfte pensjonsnivået i særlig utsatte bransjer som i dag har lav opptjening.
- Finansdepartementet (2016): Egen pensjonskonto og andre tilpasninger i privat tjenestepensjon
  - «Dersom prisstrukturen reflekterer reelle kostnadsfordeler, **vil det være velferdsgevinster ved et system som i større grad samler midler.**»
  - Et klart råd til partene om å samle kapital og medlemmer i størst mulig grad for å utnytte stordrift og kjøpermakt

Andel ansatte med sparing fra første krone

For
HK

tecan

Når folketrygden trappes ned og mer overlates til markedet og bedriftene, øker forskjellene i pensjon. Er det greit?

Satser og lønnsnivå

